

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNASZOMBATON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre .. .. . 6 frt — kr Félévre .. .. . 3 „ — „ Évnyegyedre .. .. . 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.

Piczulás bank.

Nagy és általános a panasz, hogy sok a terhünk. Ez baj. Baj, hogy sok a teher, és baj, hogy nagyon panaszkodnak. Nem állítjuk azt, hogy ez nagyítás, egy felkapott jelszó görgetése, és sok minden egyéb is lehet. Az is igaz, hogy panaszszal, — ha még oly keserű is, — a terhek súlyát megkönnyíteni képesek nem leszünk. Pedig erre van ám szükségünk. Mint a hogy a betegnek nem használ a nyögés, de igen a jó orvosság. Csak hogy melyik orvosság lenne jó? Ez a kérdés szerintünk. Sokan azt ajánlják, alkalmazzuk szigorúan azt a közmondást: „Addig nyújtózkodjál, míg a takaró ér.” Kitérő lenne kétségkívül, ha a természetünk bevonná. De hát a perc hatalma, mámor a szív dobogása és még sok más miatt nagyon sokszor csaknem lehetetlen ez.

Hanem ajánlanak egy ezzel rokon balsamot is. Ez a takarékoskodás. Ez már egy bizonyos irányban kivihető. Csak tudni és akarni kell a módját. És mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy tudjuk is, akarjuk is. Ez már ma tény. Hogy miféle ez az ir, azt már — tán két hónappal ezelőtt — e helyütt jeleztük. Az akkor megpendített eszme, ma már a megtestesülés stadiumába lépett, mert főispánunk br. Bánffy Dezső folyó hó 6-án tartott értekezleten, illetve közgyűlésen megalkotá ezt. Ugyanis ekkor a szépen látogatott ülés határozatilag kimondotta, hogy Deésen hitel- és fogyasztási szövetkezetet alapít és az e célból készített alapszabálytervezet részletesen letárgyalva és egészben megállapítva lett.

Ugyanez alkalomból, ugyancsak főispánunk elnöklése alatt egy több tagu létesítő bizottság küldetett ki, melynek minden egyes

tagja tagok gyűjtése végett kapott egy „Nyilatkozat” című felhívási ívet. Mert a szövetkezet tényleges életbeléptetéséhez szükséges 50 tag és 500 törzsbetét. És mi történt? Az, hogy a gyűlést követő napon mégnaplemente előtt már azt lehetett constataálni, hogy van vagy 200 tag és van 500-nál több törzsbetét alájegyezve. Egy törzsbetét 10 krajczárból áll. Ezt 6 éven át hetenkint be kell fizetni az egyleti pénztárba és az utóbb jelzett idő leteltével a betevőnek befizetett pénzét kamatai és kamatok kamatjával, tehát bizonyos nyereséggel kifogják fizetni. Szabályozva van a kölcsönadás lehetősége is, de a társulat vagyoni érdeke semmi körülmények közt veszélyeztetve nem lehet, mert kölcsönt csak egyleti tag kaphat és ő is csak betett összege, illetve kezese betétének 9/10-ed részét veheti igénybe. Törzsbetétet annyit vállalhat, a mennyit csak kíván, bárki. És e szerint takarítani fogunk, mert az önkénytelen elvállalt kötelezettség rá fog bennünket szorítani és mert a szövetkezet igazgatása sem költséges hivatali helyiséggel, sem nagy hivatali apparatussal, sem egyéb mellőzhető adminisztrációs kiadással nem fog járni.

Augusztus elsőjén már meg is kezdődik az egylet működése.

Az egylet másik ágát nincs miért magyarázni, mert tán mindenki tudja, mit jelent az. Jutányosan fogjuk beszerezni fogyasztási cikkeinket. Mert sokan vásárolhatunk azon kereskedőknél, kik bizonyos és megállapított kedvezményeket nyújtandának és mert abba a szerencsés helyzetbe jöhetünk, hogy készpénzért vásárolhatunk. És ezért kereskedőinkre nézve is elvitázzhatlanul előnyt fog hozni ez új intézmény, melynek pártolói között örömmel látjuk derék kereskedőinket és hisszük, hogy belépnek kivétel nélkül jó igyekvő iparosaink, hogy áldását élvezzék és hogy Kossuth

Lajosnak épen e napokban kifejezett ebbeli óhaját teljesíthessék.)*

HAZAI HIREK.

BL.-VÁRALJA, 1884. július 7-én.

Minden egyháznak csak is akkor van biztos kilátása a felvirágozásra, ha a fenntartási költségek fedezésére alaptőkéje van megteremtve. Az ev. ref. egyházak — köztudomás szerint — a nép nagy anyagi áldozata árán tartották és tartják fenn jelenleg is magukat, az igaz, hogy a legtöbb egyház igyekezett a jövő nemzedéket — bár részben — felmenteni az anyagi áldozatoktól, felállítván a kepe megváltást célzó magtárait.

Nagyon üdvös lenne, ha minden egyház arra is törekedne, hogy a hol olyan eladó birtok van, melyből a befektetett tőkét kamataival egygyütt — idők folyamán át pl. 20—25 év alatt — bevenni lehetne, a mi egyházunk előjáróit követné. Tekintetes Boros József egyházfőgondnok és főtiszteletű Csizsár László h. esperes urak nem kimélve sem időt, sem fáradságot, sőt az anyagi áldozatoktól sem riadva vissza — teljes odaadással csak a nemes közügyet tartva szem előtt — odatörekedtek, hogy egy 593 hold területű birtokot vásároltattak meg a méltóságos igazgató tanács által Pap Gyula urtól 30,000 harmincezer forintot a helybeli ev. ref. egyház részére. Ezen birtok erdő szőre — a helyi faszükséglet szerint — 27,000 frtot megér, s a birtok évi hasznából, — mely már 12 évre ki van adva — 1140 forintot jövedelmez, s így a kölcsönzött 30,000 frt legfőleg 15 év alatt kamataival együtt a fa eladási árából s hasznából teljesen visszafizetve leend. Egyházunk rövid idő alatt — semmi befektetés nélkül — egy területmes birtokhoz jut.

Fogadják a nemeskeblű áldozatkész férfiak

*) Ezen nagyon hasznos egylet alapszabályai a szövetkezet kezdeményezésénél dr. Havas Gyula úrnál díjtalanul kaphatók. Szerk.

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

A gazda élete

az Egyesült-Államokban.

Az amerikai nagy városok is nagyon különböznek az európaiaktól, de még jobban különbözik az amerikai vidék és vidéki élet az európaiétól.

A falusi élet idylljét az amerikai farmer (gazda) a farm- vagy tanyarendszer következtében nem élvezi. Az izoláltan álló tanyák rendszeren egy negyedóránnyira vannak egymástól és így a farmerék és családbeliek szomszédaikkal csak vasárnaponként a templomban találkoznak, vagy pedig ha az est és az idő kedvező és egymást meglátogatják. A farmer tehát mintegy kényszerítve van csupán gazdaságáért és családjáért élni.

A legközelebbi helység legalább egy félóránnyira, gyakran azonban több óránnyira van farmjától, és minthogy nem illik gyalog bemenni a „város”-ba (a mint a helységeket általán nevezik), hanem vagy lóháton vagy kocsin, a farmernek asszony mindig tudja, hogy a gazduram a gazdaságban van-e vagy nincs.

A szesz italok élvezetét az Egyesült-Államokban, nevezetesen a vidéken, nagyon helytelennek tartják. Este a város kocsmáiban időzni a farmernek nem kényelmes, mert nagyon későn érne haza, de a lovakra való tekintettel sem tanácsos. A lovakat ugyanis a városban időző farmerék rendszeren nem állítják be, hanem egyszerűen az utcák mentén levő karókhöz szokták kötni. A farmbeli munkásoknak sem igen jut eszükbe a munka után este több óránnyira gyalogni a kocsmába kedvéért. Így aztán ugy a farmer, mint munkásai mindig józanok. Este mindig pipázgat és ujságot vagy könyveket olvas. A munkásoknak ugyanis a munkában nem szabad dohányozniok, ezért rendszeren bagozással kárpótolják magukat, a mi az Egyesült államokban nagyon elterjedt — élvezet. A „gnawing tobacco” (magyarul rágni való dohány, vulgó bagó) jelentékeny kereskedelmi cikk.

Az olvasás, nevezetesen a szakközlemények járatása az amerikai farmerék közt általános. Kivétel az olyan farm, a melybe egy vagy több gazdasági és egyéb lap nem jár. Az amerikai folyóiratok, gazdasági lapok stb. ára rendkívül olcsó. És e mellett a lapok igen tartalmasak. Ez persze csak úgy lehetséges, hogy e lapoknak százezerekre menő előfizetői vannak.

A farmerék és mezei munkások műveltségét és szakértelmét e két tényező mozditja elő leghatározottabban: a farmok izolált helyzete és az ujságok, különösen a gazdasági lapok és folyóiratok olcsósága. Az idegen elbámul ha egy közönséges farmerrel beszél, azon széleskörű műveltség, melyet az tanusít. Nemcsak a physika és vegytanban jártas, hanem a philosophiai themákra nézve is tájékozott.

A farmerék legfőbb gondját gyermekeik nevelése képezi. Ezért kerületének iskola-ügyében is élénk részt vesz. Gyakran látni az utak mentén és különösen az utak keresztezésein levő fákön meghívásokat az iskolás bizottságok gyűléseire.

A földterületek az Egyesült-Államokban ugy vannak rendezve, hogy minden négyszög mértföldnyi (angol négyszög mértföld=2.59. km.?) terület utak által van szegélyezve. Az utak nyugotról keletre és éjszokról délnek mennek. Bármily nagy terület is van egynek birtokában, az egyes négyszög mértföldök utak által vannak egymástól elválasztva. Ezen egy négyszög mértföldnyi területek, melyek sectióknak nevezetnek, több részre oszthatók, ezen részek rendszeren a sectióknak 1/2, 1/4, 1/8, 1/16 részét teszik.

(Vége köv.)

egyházunk hálás köszönetét ezen minden tekintetben követésre méltó tetteikért, engedje a mindenható, hogy számos éveken át gyönyörködve szemlélhessék egyházunk felvirágzását, mely csakis befolyásos közreműködésüknek köszönheti biztos jövőjét.

Egy egyház-tag.

Szinészet.

„Egy nő, ki az ablakon kiugrik” e kedélyes vigjáték vala lelkes műkedvelőink által a mai előadásra kitűzve. Azonban „az események hordereje” következtében nem a nő, hanem maga az előadás „ugrott” meg. A váratlanul körünkbe érkezett Polgár Károly igazgatása alatti színtársulatnak, indítatva érezték magukat műkedvelőink a színtermet átbozsátani. És ez előnyt a színtársulat megragadva, folyó hó 9-én első bemutató előadásul adá Csiky Gergely egyik jeles darabját: „Czeczil házassága” három felvonásos színművét. Minthogy a bemutatások az etiquette dolga, midőn egyfelől hizelgőnek lenni magunk előtti pirulás nem enged, másfelől pedig a bon tonne következtében a körünkbe bár váratlanul jött vendégek iránt udvariátlanok nem lehetünk: maradunk ez előadás fölötti észrevételünkkel az „általánosság” színvonalán, kijelentvén, hogy az e darabban bemutatott társulati tagoktól közönségünknek igényeit kielégíthető előadásokra lehet kinézés. És közönségünk hazafias érzelmeinek láttuk kifejezését, a csaknem rögtönözve rendezett ez előadásoni szép számmal történt megjelenésében. És ez annál inkább felemlítendő most „e holt évadban”, midőn egy része a társadalomnak „landparthie”-t csinál, más része a „zöldbe” siet: s ezek daczára is — midőn a bár terjedelmes de „e kutyá napokban” a tikkasztó hőség közepette is — szép számmal jött a közönség ez előadásra. Ugy látszik, hogy társadalmunkban egy egészen új és állandó osztály lépett előtérbe: a színház látogató közönség, s épen ezen buzgóság indokolja, a tervbe vett állandó színház építését.

A második bemutató előadás vala: „A koldusdiák” nagy operette. Az első előadásra már hangsúlyozók, hogy eszintársulat előadásaival, közönségünk igényei kielégítésére számíthat, s második előadás még inkább igazolja ez állításunkat, sőt a nézetben vagyunk, hogy e társulat ereje inkább e téren érvényesítheti magát. Már magában e szó „diák” kit ne érdekelne? És e darab első jelenetében diákokkal találkozánk, még pedig a rokonszenyűnket bíró lengyel diákokkal. És hol találjuk őket? Nem ott, hol a „modern” ifjúság oly jól találja magát, a „kávéházakban” a tekeasztalnál stb. hanem börtönben hazafias érzelmök következtében. S ezek közt az est dicsősége a fő corifeust Polgárné-t illeti, s vele osztoznak Simándiné, Polgár Izabella, Erdélyi Otilia, maga Polgár Károly és Gyula, Németh, s az egész kar, melynek sikerült énekrészeit a fényes jelmez is emelte. A nagy közönség nyílt jelenetekben is kihívás, és zajos taps ismétlésével adá megelégedésének kifejezését.

Krs.

Nyilvános köszönet.

Az 1883/4. tanévi zárvizsgák alkalmával a deési ev. ref. fiu- és leányiskola jelesebb növendékeinek megjutalmazásához pénz- és könyvadománnyal járulni méltóztattak a következő tisztelt honfiak és honleányok:

Róth Pál 2 frt, Kovács Sámuel 2 frt, Bíró István 10 frt, dr. Illosvay Lajos 5 frt, Hartmann Ferenc 4 frt, Nagy Benedek 3 frt, Rottenberg Áron 3 frt, Budai Elek 2 frt 35 kr, Márkus János 2 frt, Egy Valaki 2 frt, Bónis Elek 1 frt, Sófálvi Lajos 1 frt, Czecz Deodát 1 frt, Csomafáy Antal 1 frt, Szarvadi Farkas 1 frt, idősb Illosvay Lajosné 1 frt, Keresztes Zsigmond 1 frt, Fesztinger Sámuel 1 frt, Veinberger Lázár 1 frt, Egy tanügybarát 1 frt, Egy ismeretlen 1 frt, Zelmanovics Sámuel 50 kr, Barabás Károly két darab mesés könyv és egy Valaki „Egri-Dalnok” című könyvvel.

Fogadják az illetők a tanügy iránt tanusított meleg érdeklődésükért az iskolaszék köszönetét.

A deési ev. ref. iskolaszék 1884. június 21-én tartott ülésének megbízásából:

Debrecezeni István,
iskolaszéki jegyző.

Nyilvános számadás.

A nagy-iloncai olvasó-egyletnek vöröskereszt egylettel folyó év június hó 29-én tartott nyári tánczvigalma alkalmával az összes bevétel tett 109 frt 10 krt. Ebből levonva a kiadást 71 frt 35 krt, marad mindkét egylet részére tiszta jövedelem 37 frt 75 kr.

Hogy nem a legkedvezőbb idő daczára is, az egyletek alaptökeinek gyarapítására, — mint jótékony czélra — rendezett eme nyári tánczműveltség tekintve a viszonyokat is elég szép eredményt volt képes felmutatni, az főként azon nemeskeblű adakozóknak köszönhető, kik ez alkalommal a következő összegekkel fizettek felül: Simó Lajos 8 frt, Simó Polixena 4 frt, Berenczei Miklós 3 frt, Zibay Sámuel 3 frt, Zászlóffy Kajetán 3 frt, Daday Domokos 2 frt, Filep István 2 frt, Gájer János 1 frt, Furkovics Mihály 1 frt, br. Inczedy Ádám 1 frt, Lázár Istvánné 1 frt, Nagy Mór 1 frt, Rácz Anna 1 frt, Bíró József 1 frt, Vajda Gábor 1 frt, Berenczei Géza 1 forint, Tatrossy Sándorné 1 forint, Gerő Lajos 1 frt, Sztrimb Máté 1 frt, Békésy György 1 frt, Feldmán Samu 1 frt, Kimpán László 1 frt, Kriszte Gábor 1 frt, Roth Gusztáv 60 kr, Almay Ferenc 60 kr, Móriéz Sándor 50 kr. Méder József 50 kr, Balikó Sándor 50 kr, Mester Károly 40 kr.

S midőn ezt nyilvánosságra hozom, egyszerűsmind e helyen mindkét egylet rendező bizottsága nevében adományaikért köszönetet nyilvánítok.

Eránosz Ferencz,

biz. tag, olvasó-egyleti pénztárnok.

VEGYESEK.

— **Megyénk** közigazgatási bizottságának f. hó 8-án tartott üléséről a részletes tudósítást jövő számunkban adjuk.

— **Felhívás.** A deési hitel és fogyasztási-szövetkezet alakuló közgyűlését már e héten pénteken d. u. 5 órakor (a megyeházán) megtartandja, ez okból van szerencsém a létesítő bizottság tisztelt tagjait fölkérni, szíveskedjenek aláírási ívetek mielőbb, de legkésőbbben folyó hó 15-ig (keddig) nekem átadni. — dr. Havas Gyula.

— **Nyilvános köszönet.** Egy deési származásu, de jelenleg Baján lakó úrnő, szülőföldje iránti kegyeletének — ez úttal nem először — kifejezést adandó, szíves volt a Deésen létesítendő „Magyar Nemzeti-Színház” alapja javára 5 frtot adományozni. — Habár a nemes adományozó nő nevét — határozott kívánsága folytán — nyilvánosságra hoznom nem lehet, legyen szabad ugy a színház-társulat, valamint a magam nevében is, — ki a most névtelenül megjelenő honleánynak mindig kiváló tisztelői közé tartoztam, — legőszintébb köszönetemnek adni kifejezést. — A színház-társulat pénztárnoka. Deésen, 1884. július 9-én. — Szarvadi Adolf, pénztárnok.

— **A kereskedő ifjúság** közelebb lefolyt — ugynevezett majálissa — nagyon kedélyes volt, a francia négyest 100 pár lejtette, s a vidám társaság a hajnali órákig volt együtt. A vendégkoszorút helybeli és vidéki szépek tévék érdekessé, s ezen kívül a bevételből is a tervbe vett jótékony czélra szép összeg maradt. A rendezőség fáradozása méltán találkozik a mulató közönség elismerésével.

— **Medgyes Geróné** államilag segélyezett belvárosi gyermekkertje és leány-növeldejében a f. évi közvizsgálat e hó 19-én délután 3 órakor fog megtartatni.

— **A cholera járvány** híre következtében városunkban is a közegésség ügyében erőlyes intézkedések vannak napirenden.

— **A szamosvölgyi-vasút vonalán** az 1884. évi június havában 6,537 útas, 22,342 klg. málha 4,496,810 klg. elküldött. 397,136 klg. érkezett áru szállított, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel: 17,299 frt 81 kr. volt.

— **Időjárásunk** a növényzetet illetőleg nagyon kedvező a borongós és meleg esőzések tenyészítő befolyása alatt. De a sarlós gabona érését, valamint a kapálást és a széna csinálást hátráltatja.

— **Megyénk gyümölcsészeti vándortanítója** Kis-Devecserről (kékesi járás) írja: „A faiskolák — néhány kivételével — kevés előmenetelt tanusítanak, mit leginkább a kertészbizottságok, főleg a tanítók ügy iránti közönyösségének és felette csekély ügybuzgalmának tulajdonítok. — Gyümölcstermés: szilva-, barack-, cseresznye-, medgy- és dióban közepén aluli; alma, körtvében igen gyenge. — Gabonatermés: őszi buza középtermést ígér, de kisebb mérvben a rozsda, nagy mértékben az őszi szög lépett föl. A rozs ritkaság, de szép kalászu. A tavaszi szalmások általában fejlődésben visszamaradtak. A kukoriczák általában igen gyengék. — A szénafüvek kaszálása jobbára most van folyamatban. — A munkáskéz hiány mindenütt érezhető.”

— **Csáki-gorbói hírek.** Ballok Károly kir. járásbíró két havi szabadságra menvén, helyét Keresztes Nándor deési albiró, mint helyettes járásbíró tölti be. — Az állami isko-

la gondnoksága új elnököt nyert. A lemondott gondnoksági elnök helyébe Váallya Ferencz sz. birót nevezte ki a közoktatási miniszter. Gratulálunk az új elnöknek! — Az olvasó egyletnél is változások történtek részint eltávozás részint lemondás folytán. Június 22-én igazgatónak Butka László sz. birói irnok, jegyzőnek Nagy Ádám köz. gyakornok, pénztárnoknak ifj. Kömives János körjegyző választott meg. A könyvtárnoki állást pedig már április végén Imets Józseffel töltötték be. Jellemző, hogy kasszinó-igazgatót — ugy szólva — kötéllel kellett fogni!

— **Besztercze-Naszódmegye** hivatalos közlönyében olvassuk: „A deés-beszterczei vicinális vasút alakuló közgyűlését június 30-án tartá meg. Jelen volt br. Bánffy Dezső főispán is, ki ernyedtetlenül fáradozik azon, hogy az erdélyi rész szélső észak-keleti vidékét vaspályai kapcsolatba hozza a nyugot művelt országaival. Megjelent 150—200 részvényes. A deés-beszterczei vasuti részvénytársaság igazgatóságába beválasztották: Báró Bánffy Dezsőt elnökül, alelnökké: Krémer Samuelt és Pellion Márton, továbbá: Péterffy Zsigmondot, Muntyán Agostont, Lica Dánielt, Jantel Káhlant, br. Bornemisza Károlyt és Hofgráf Jánost igazgatósági tagokul; felügyelőbizottsági elnökké: Kisch G. O., tagokul: Lani Ede. Weisz Antal és végül póttagul Keinczel György. Az igazgatóság titkárrá Thomá Gusztávot nevezte ki.

— **Nagybányának ünnepe** volt július 6-án, midőn az annyi ideig epedve várt vasúti közlekedés a lakosság oly nagy anyagi áldozatai után a forgalomnak átadható lett.

— **A Grünwald Béla által összeállított** „Törvényhatósági Közigazgatási Kézikönyve” második bővített és javított kiadásának első füzeté beküldetett szerkesztőségünkhöz. A mű körülbelül 16 füzetben fog megjelenni és felöleli a közigazgatás minden ágazatát, úgy, hogy mindenki, ki a különböző komplikált közigazgatási ügyekkel megismerkedni óhajt, abból magának bő tájékozást szerezhet. Tisztviselők, hivatalnokok, körjegyzők és fbiróknak pedig, ha kötelességüket kellő tájékozottsággal akarják végezni, nélkülözhetetlen útmutatóul szolgál. — Előfizetési felhívása mai számunkhoz mellékelve, melyet az illető közönség figyelmébe ajánlunk.

— **Munkácson** nagy- és díszes közönség jelenlétében folyt le azon estély, melyet az írók és művészek társaságának kiránduló tagjai az állandó színház javára rendeztek. — **Temesmegyében** a Temes áradása nagy rémületet keltett. A termést sok községben befődté az iszap. A buzában nincs mag, a tengeri elszáradt. A lakosságra szomorú jövő vár. — **Mátyás király szobrát** Kolozsvárt a millennium ünnepére szeretnék fölláttatni s a városi szépítő-egylet országos gyűjtés indítását ajánlotta a tanácsnak.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-dobokamegyei közgazdasági előadó. Szám: 147.—1884.

Értesítés

tejgazdasági ügyben.

Az 1885. évi budapesti általános országos kiállítás alkalmával 1885. évi szeptember hó 10-től 20-ig, mint szakkiállítás időleges tej-termékiállítás tartatik.

Midőn erről szerencsém van a tejgazdaságot vezető közönséget ezennel értesíteni, fölkérem mindazokat, kik ide vonatkozó termékeikkel sajt, vaj, tej, orda, savó-eczet, savó-szesz, sós-tej, sajtenyv stb. ezen kiállításban résztvenni kívánnak, forduljanak hozzám és én készséggel rendelkezésükre bocsátom az e czélból kibocsátott és nekem megküldött programot, melyből a részletekre névbe bő felvilágosítás merithető.

Deés, 1884. július 6-án.

Voith Gergely,
közigazdasági előadó.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától. Szám: 7622.—1884.

3—3

Árlejtési hirdetmény.

A megyeház irodai helyiségei, börtönei s a várnagyi lakás 1884.—85. évi téli fűtésére szükséges tűzifa beszerzése czéljából folyó évi július hó 15-én versenytárgyalást tartok.

A fa-szükséglet minimuma 376 köbméter; köteles lesz azonban vállalkozó a szükséghez képest és a szerkesztendő kötelezvény értelmében rendeletemre többet is szállítani.

A fakészlet бүкк-, gyertyán-, vagy e kettő vegyesen, de mindenesetre csak ép és száraz hasábfá lehet.

Kikiáltási ár: köbméterenként 2 frt 10 kr. Ajánlatok csak írásban és szabályosan kiállítva folyó évi július hó 15-ik napjának déli 12 órájáig fogadtatnak el.

A szükséges tűzifa beszállítását vállalkozó folyó évi szeptember hó 1-én megkezdvén, december hó 31-ikig befejezni köteles.

Deésen, 1884. évi június hó 17-én.

Szarvadi Pál,
kir. tan. alispán.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.
Szám: 7844.—1884.

Mindenik szolgabírónak.

A közigazgatási bizottság folyó évi február hó 8-án 502. szám alatt kelt határozata szerint a folyó évben teljesítendő törvényhatósági útmunka az egyes községek előljáróinak az uraságod jelenlétében általam kiosztván, annak egy része immár valószínűleg teljesítve is lesz.

Felhivandónak találtam mindazonáltal uraságodat, hogy az útmunka bevégezése végett, a mezőgazdasági érdekek tekintetbe vételével záros határidőket oly módon tűzzön ki, hogy az útmunka a folyó év augusztus végéig teljesen bevégeztessék s ebbeli intézkedését az egyes községbeli közmunkaköteles lakosoknak oly kijelentéssel juttassa tudomására, hogy a közmunka napszámoknak az irt határidőn túl természetben való lerovása meg nem engedtetvén, a hátralékban hagyott napszámoknak kétszeres váltásdíja fog az illető közmunkakötelezettekől a legnagyobb szigorral felhajtani;

hogy intézkedjék, miszerint az uraságod által kitűzendett határidők lejártával a teljesített útmunka (a lerótt közmunkanapszámok) az útmester által a községek előljáróival, az előre meghívott minden egyes közmunkakötelezett egyén jelenlétében, a helyszínén (az illető útvonalon, útszakaszon) számbavétetvén, ennek eredményéről az útmester által községenként az illető községi előljáró által is aláírandó, a hátralékos közmunkaköteles egyén nevét, a reá bízott-, teljesített- és hátralékban hagyott közmunkanapszámok mennyiségét feltüntető, s az útmunka számbavételekor nekem átadandó kimutatások készíttesse; és

hogy utasítsa a községek előljáróságait, miszerint a hivatolt kimutatások szerint hátralékban hagyott közmunkanapszámok kétszeres váltásdíjait az illető közmunka kötelezettekől a számbavétel után azonnal közigazgatási végrehajtás útján is behajtatni, a behajtatlan követeléseket szabályszerű községelöljárósági bizonyítványokkal igazolni, s az e czímen behajtott pénzüsségeket hozzám késedelem nélkül beküldeni, különben felelőség alatti köteleességeknek ismerjék.

Végül tekintve, hogy a közmunkanapszámok pontos lerovása iránt más kényszerítő rendszabály, mint a hátralékban hagyott közmunka napszámok kétszeres váltásdíjainak felhajtása, nem áll rendelkezésemre és tekintve, hogy közmunkával csak önálló háztartással bíró egyén lévén megróva, alig feltehető, hogy legyenek oly közmunka kötelezettek, kiknél a hátralékban hagyott közmunkanapszámok kétszeres váltásdíjainak felhajtása végett fedezet található nem volna: szíveskedjék a községek előljáróságait figyelmeztetni, hogy a szegénységi bizonyítványok kiállításánál a különben őket érendő legszigorubb felelőség terhe alatti óvatossággal járjanak el.

Legvégül tudatom, hogy az útmunka számbavételét folyó évi szeptember hó 10-én megkezdeni fogom.

Deésen, 1884. évi július hó 4-én.

Szarvadi Pál,
kir. tan. alispán.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó birtok.

MIKEHÁZÁN egy 75 hold első osztályu birtok, nagy lakház és gazdasági épületek hasznbérbe kiadók 1885. évi szt.-györgy naptól, értekezni lehet iránta Kustár Lajos orvosnál, Deésen.

A m.-láposi járás sz.-birójától.

Sz. 4322.—1884.

Pályázati hirdetmény.

Hegedüs János segédjegyző lemondása folytán a rohi körjegyzői keretbe a segédjegyzői állomásra a választás határnapját f. év július 25-ikének reggeli 9 órájára tűzöm ki Rohi községébe.

Fölhivatnak pályázók, miszerint kellően felszerelt folyamodványaikat az irt napig hozzám multhatatlanul adják be.

M.-Lápos, 1884. június 30-án.

Marillai Károly, s.-szolgabíró.

Árverezési hirdetmény.

Mind azon, a helybeli zálogkölcson-üzletnél elzálogosított tárgyak u. m.: arany-, ezüstneműek, ruhák, csizmák, műszerek és vegyesek, melyek már lejártak és folyó évi július hó 21-éig meyuítva nem nem lesznek, ugyanazon július hó 22-ik napján a zálogkölcson üzlet helyiségeben (tekintetes Fenyő György úr házánál, a vármegye tőszomszédságában) tartandó árverezésen el fognak adatni.

A tárgyak minden napon délelőtt 9-től 12 óráig és délután 3-tól 6 óráig megújíthatók vagy kiválthatók, ugyanezen időben és naponta zálogtárgyak fölvetetnek és kölcsönök folyóvá tétetnek.

Végül figyelmeztetik a t. közönség, miszerint azon ruha- és öltőnyemű zálogtárgyak, melyek szintén már lejártak, többé meg nem újíthatók, hanem az irt napig kiválthatók lesznek, különben azok ki nem váltás esetén árverezés alá bocsáttatnak.

Tudásul: az árverezés az irt napon visszavonhatlanul megtartatik.

Deésen, 1884. évi május hó 20-án.

3—3

Zálog-kölcsön üzlet igazgatósága.

Szám: 2650.—1884.

(180)

Hirdetmény.

Deés város közönsége által a f. év október 1-ig bevégezendőleg a főtéren 3975 méter kövezet burkolat lerakása melyhez a kő- és porond anyag válalkozó által fog adatni f. év július hó 20-án délelőtt 10 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen ki fog adatni.

A felkiáltási ár 3975 írt, melynek 5 százaléka bánatpénz képpen leteendő.

Az erre vonatkozó feltételek a hivatalos órákban a számvevősegnél megtekinthetők.

Deés város tanácsától, 1884. július hó 9-én.
Roth Pál, polgármester. Nagy Elek, jegyző h.

(181)1—2

Szamosvölgyi-vasút.

Fa-szállítás 1884-re.

Tüzelésre szükségeltető jó minőségű tűzifa szállítása pályázat útján kiadatik.

A szükséglet 100 nyolcz köbméter csomag (vagyis 100 erdei öl.)

A szállítás 1884. augusztus hó 15-ével kezdődik, és végződik 1884. október hó 15-ével.

Az ár 100 nyolcz köbméteres csomagonként Deésre, vagy a deési pályaudvarra szállítva teendő ki.

Ajánlatok f. év augusztus hó 5-éig alólírott üzletigazgatósághoz nyujtandók be.

Deés, 1884. július hó 5-én.

A SZAMOSVÖLGYI-VASÚT ÜZLETIGAZGATÓSÁGA.

Sz. 614—1884.

(182)

Árverési hirdetményi kivonat.

A szamosujvári m. kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinestárnak mint végrehajthatónak magyar-köblösi Szarka János és neje Török Józéfa végrehajtást szenvedők elleni 33 írt 02 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szamosujvári m. kir. járásbíróság területén lévő Magyar-Köblös községében és határán fekvő, a magyar köblösi 58. sz. tlkjben A. t. 1.—9. rúdsza. foglalt Szarka János és neje Török Józéfa alpresek nevéen álló ingatlanokra az árverést 442 ft-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi július hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor Magyar-Köblös község házánál megtatandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 44 írt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-

pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szamosujvart 1883. évi október hó 16-ik napján.

A szamosujvári kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szám: 3836.—1884.

Árverezési hirdetmény.

Alólírott szolgabírói hivatal által közhírré tétetik, miszerint e járás területén létező Alsó-Töök, Boncznyires, Czoptelke, Dengeleg, Doboka, Esztény, Felső-Töök, Girolt, Hesnát, Igricze, Kecsed, Kecsed-Szilvás, Kendi-Lóna, Kérő, Kis-Iklód, Kis Jenő, Lozsárd, Magyar-Derzse, Magyar-Köblös, Mikola, Moró, Nagy-Iklód, Néma, Onok, Ormány, Ördögös-Füzes, Péterháza, Poklostelke, Szamosujvár-Némethi, Szarvaskend, Székuláj, Szék, Széplak, Szilágytő, Szükerék, Tóthfalú, Tötör, Vizsilvás községek határain, elterülő vadászterületek az 1883. évi XX. t. cz. 3. §. alapján és szemelőtt tartásával Szamosujvár várossában a szolgabírói irodán folyó évi július 24-én d. e. 9 órától kezdőleg minden egyes községet illetőleg külön-külön nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek 6 egymásutáni évre hasznbérbe fognak adatni

Árverezni szándékozók kötelesek a kiáltási ár 10 százalékat bánatpénzül az árverés megkezdése előtt letenni, s végül az árverezési feltételek alólírott nál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

A szamosujvári járás szolgabírójától.

Szamosujvart, 1884. június 26-án.

Br. Bánffy László,
szolgabíró.

2—3

BRÉB GYÓGYFÜRDŐ-SUGATAG

2—3

Bréb, (posta- és távirda állomás.)

BRÉB.

A mármarosi Tatra, és Gutinhavas tövében mintegy 2000 láb magasságban a tenger színe fölött.

KÉNES-SAVANYUVIZ.

Fürdő megnyitása június hó 25-én.

Ezen már évtizedek óta ismert, s a maga nemében páratlan kénvíz-telep 3 órányira fekszik a mármaros-szigeti vasúti állomáshoz, a Sziget-Nagybányára vezető országút mentében, félóránnyira Erdély határáról, hárs- és bükkfákkal borított regényes völgyben.

Jelen évadra több rendbeli átalakítások, javítások és parkirozások tétettek.

A nagy ebédlő kifestetett s a konyha helyiségek közvetlen a nagy teremhez állíttattak fel; gondoskodva van, hogy a t. fürdőző közönség egészséges ételekkel és italokkal láttassék el.

Az eddigi fürdő-szobákat használaton kívül helyeztem s helyettök 6 — a mai igényeknek megfelelő — fürdő-szobát rendeztettem be. Szóval segítettem ott, hol rövid néhány hét alatt segíteni lehetett.

A helyben lakó fürdő-vendégek számára a contingensen lévő legelső gyógyintézetek mintájára „Pensió” rendszert hoztam be, természetesen a helyi viszonyoknak szemmel tartásával.

Kirándulások a fürdőből gyalog vagy lóháton: Gutinhavasra 2 óra, a nagy Tengerszemhez 1½ óra, Chorus-csúcs 2 óra, Kapnikbánya (Erdély) ½ óra, Zseropa elhanyagolt bányamű (fenyvesközépen) 1½ óra, Sugatag a világhírű kincstári sóbánya-mű 2 óra stb.

Bréb gyógyfürdőnek havasi levegője van, s mint ilyen klimatikailag is nagy becszel bír.

Posta-állomás Sugatag.

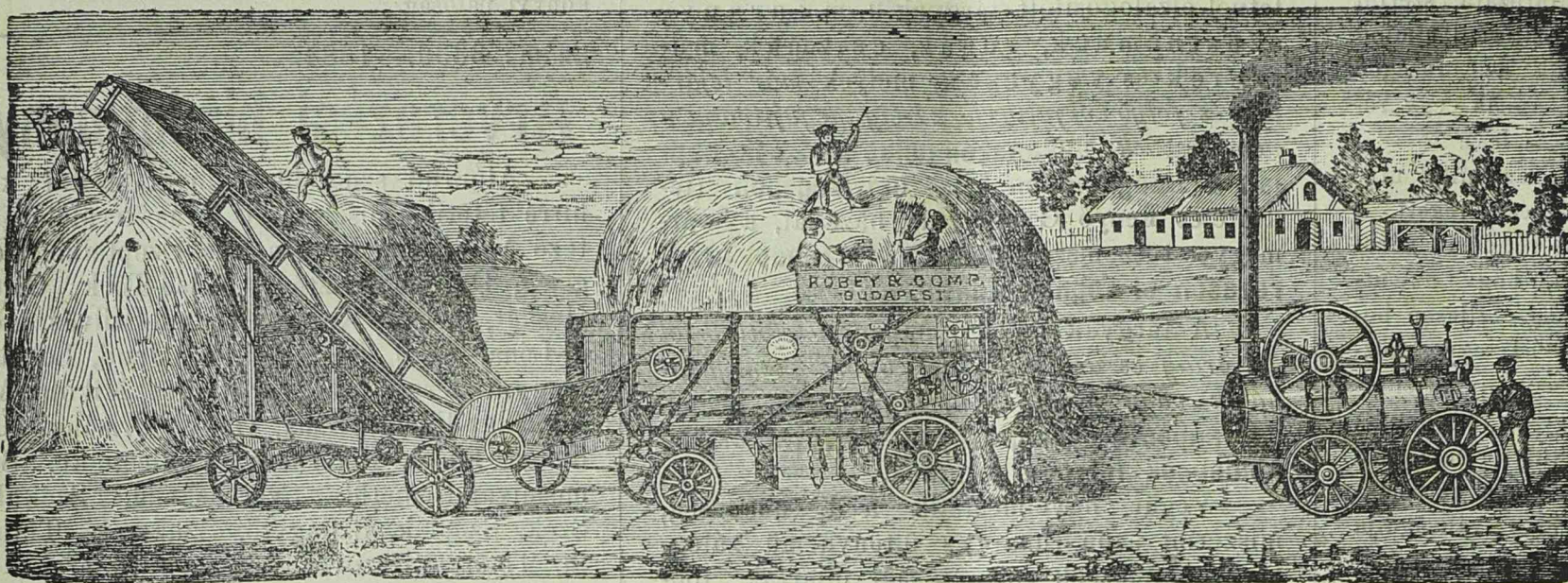
A fürdőre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál: dr. PELECH JÁNOS, intézeti főorvos és

Bölesházi Imre, igazgató tulajdonos.

Brébi „OLGA-FORRÁS-VÍZ” kapható: M.-Szigeten Csoma Imre úrnál és a forrás-kezelősegnél.

ROBEY & COMP Budapest Üllőiút 35.

Gőzcseplőgép-készleteket
venni szándékozik szíveskedjenek a gyári
árak iránt
ROBEY & COMP-hoz
mint az
EREDETI VASGERENDÁS CSEPLŐGÉPEK
GYÁRSÁIHOZ FORDULNI, cseplő-
szedetek gyárunkban mindenkor készele-
n vannak.

Szám: 385. ex. 1884.

(184)

Az egyesült gazdasági gépgyárak

ezelőtt

EPPLÉ és BUXBAUM

Augsburg, Sonthofen, Wels-ben

és

Bécs II. Praterstrasse 50

ajánlják elismert kitérő minőségű gyártmányait mint:

Mindenféle járgány fekvő, oszlopos, szállítható Közvetítők szíjkerékkel, homlok- vagy kúp-kerekekkel.

Kézicséplők vas- és fa-

állványon.

Járgánycséplők szalma-

rázóval és rostával.

Tisztító cseplőgépek

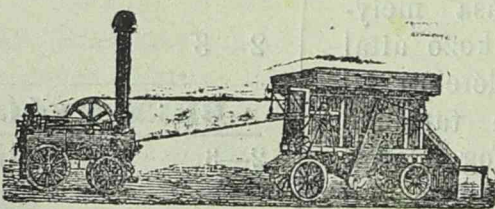
járgány hajtásra.

Gőzcseplőgépek szeges-

és sínes dobbal.

Gőzmozgonyok fekvő- és

álló kazánal.

Szecsavágók (Bentall), kuko-
ricza morzsolók, daráló malmok,
répavágók, sor- és szórva-vető-
gépek, Tigris szénagyűjtők,
Perry szénaforgatók, Baker és
Baker-féle rosták, Trieurók,
szivattyúk, stb. stb. legjobb és
tartós kiállításban jutányos
árak mellett.

Catalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Közvetítőknak jutalék.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, miszerint 1884. évi ju-
lius 21-ik napján d. e. 10 órakor O.-Radnán a szol-
gabírói irodában alólirott szolgabíró által 11,800 drb.
hangszer-deszka fog árverés útján eladatni, mely
hangszer deszkák az 1882-ik évben készítették az
Uj-Rodna és Májer községek közötti vitás „Dealulu
Suhardului” nevű erdőben, és melyek O.-Radna és Uj-
Radna községében egy kevés része pedig a nevezett
havason van elhelyezve.

Az eladandó hangszer deszkák ára a legtöbbet
ígérő által az árverés befejezésénél egyszerre és
azonnal fizetendő.

A kikiáltási ára darabja után 7 krajczárban o.
é. állapittatik meg.

Az árverezési feltételek a hivatalos órák alatt
ezen hivatalnál megtekinthetők.

O.-Radna járás szolgabírója,
O.-Radnán, 1884. július hó 4-én.

1—1

Issip János, szolgabíró.

(188)1—5

(116)12—20

— Vidéki rendelkezések gyorsan és pontosan eszköszöltemek. —

Asztalneműk, törülközők, kötények, és szőttek kitérő minőségben a „Deési szövőgyárból”.

Továbbá elismert jószágú férfi- és női keztyűk.

chinvatok, piperék- és rövidárukból gyári rakár.

Butorkelmék, függönyök, tüdő- és asztalszőnyegek, gyapott- és lenvásznak,

Női díszített kalapok	2	fttől 15	ftig	Férfi egyszerű ruhakelmék	2	fttől 1	ftig	
Női díszített " "	20	król 3	ftig	Férfi mosó "	30	król 1	ftig	
Női nap- és esőernyők	1	fttől 10	ftig	Férfi posztó és szalmakalapok	50	król 5	ftig	
Női felsők	5	fttől 30	ftig	Férfi nap- és esőernyők	1	fttől 12	ftig	
Női szőr-ruhakelmék	25	król 1	ftig	Férfi nyakkendők	25	król 1	ftig	
Női mosó-ruhakelmék	20	król 80	krig	Férfi fehér- és színes ingek	80	król 3	ftig	
Női vállfűzők (miederek)	80	król 5	ftig	Férfi alsó nadrágok	60	król 2	ftig	
Női kész fehérmű és crinolt szoknyák	80	król 5	ftig	Férfi csizmok	2	fttől 80	król 7	ftig
Női selyem ruhakelmék	1	fttől 3	ftig					

DESEN.

FÉRFI ÉS NŐI DIVATKESKEDÉSEBEN

PAPP JENŐ

Tavaszi és nyári idényre megjött
és a legnagyobb választékban kaphatók